

Gynaecol Perinatol 2005;14(4):155–156

Prof. ZDRAVKO PAVLIĆ
(18. 5. 1923. – 28. 9. 2005.)

Zdravko Pavlić rođen je 18. svibnja 1923. godine u Mandaljeni, Župi dubrovačkoj. Pučku školu i gimnaziju pohađao je u Dubrovniku, gdje je 1941. godine maturirao. Iste godine upisuje Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, ali 1943. godine mijenja fakultet te upisuje Medicinski fakultet Sveučilišta. Medicinski fakultet je diplomirao 1951. godine, tijekom studija je bio demonstrator u Zavodu za histologiju i embriologiju. Po diplomiranju u status doktora medicinae universae, jednu je godinu kao pripravnik stažirao u Općoj bolnici u Dubrovniku, zatim do kraja 1953. radio u Zdravstvenoj stanici u Slanom, a od siječnja 1954. do ožujka 1957. bio je sekundarni liječnik na Ginekološko-porodničkom odjelu dubrovačke bolnice kod prim. dr. Žarka Veramenta. Dana 1. travnja 1957. godine zaposlio se u Klinici za ženske bolesti i porode u Zagrebu, u kojoj radi sve do svoga umirovljenja 1989. godine. Specijalistički ispit iz ginekologije i porodništva je položio 1958., nakon čega postaje asistent. Doktorat znanosti je obranio 1968. godine, habilitirao je za naslovnog docenta 1969., u zvanje redovitog docenta izabran je 1969., u zvanje izvanrednog profesora 1975. te redovitog profesora 1980. godine. U dodiplomskoj na-

stavi je najprije, kao docent, predavao propedeutiku i kasnije pojedina poglavlja iz ginekološke patologije. Bio je predavač na više postdiplomskih studija.

U Klinici se najprije posvetio dijagnostici i liječenju bračne neplodnosti te ginekološkoj endokrinologiji, vodeći subspecijalističku Antisterilitetnu ambulantu. Kasnije prelazi na operativni odjel, u kojem 1978. godine preuzima mjesto šefa odjela, na kojem ostaje sve do umirovljenja 1989. godine. Premda se posvećuje operativnoj ginekologiji, stalno ostaje povezan s problemima ženske neplodnosti, menopauze i ginekološke endokrinologije, ali i s problemima socijalne ginekologije, problemima zaposlene žene i radne sposobnosti zaposlenih žena.

Prof. Pavlić je sudjelovao na brojnim domaćim i stranim kongresima i sastancima, pretežno aktivno sudjelujući predavanjima. U struci je uživao ugled, koji se očitovao participacijom u brojnim tada saveznim, republičkim i gradskim forumima. Spomenimo njegovu najvišu društveno-političku funkciju: u četirigodišnjem mandatu 1979.–1982. bio je predsjednik tada Ginekološke sekcije, sadašnjeg Hrvatskog društva ginekologa i opstetričara Hrvatskoga liječničkog zbora. Svoj je znanstveni i stručni rad pretočio u više od 100 znanstvenih i stručnih članaka, objavljenih u domaćim, ali i stranim časopisima i zbornicima. Time dolazimo i do publicističke djelatnosti pokojnog Zdravka Pavlića, što mu je bila jedna od nekoliko velikih ljubavi.

Još 1964.–68. godine bio je jedan od dva glavna urednika tada osnovanog časopisa *Ginekologija i opstetricija*. Sjedište časopisa, tada pod imenom *Jugoslavenska ginekologija i opstetricija* dolazi 1973.

godine u Zagreb te Zdravko Pavlić postaje, zajedno s prof. Predragom Drobnijakom i prof. Srečkom Rainetom iz Ljubljane, jedan od urednika. Nakon smrti prof. Drobnjaka, 1978. godine, prof. Pavlić postaje glavnim urednikom. Časopis mijenja 1985. godine ime u *Jugoslavenska ginekologija i perinatologija*, a prof. Pavlić postaje glavnim i odgovornim urednikom, s urednicima za ginekologiju (prof. Veselko Griželj) i za perinatologiju (prof. Ante Dražančić), na čelu je časopisa sve do rata i agresije na Hrvatsku 1991. godine, kada daje ostavku. Časopis se obnavlja u Zagrebu, pod nazivom *Gynaecologia et Perinatologia*, redovito izlazi sve do današnjih dana. Prof. Pavlić ostaje glavnim urednikom, sve do svoje dugotrajne i teške bolesti, do polovice 2003. godine, kad tu dužnost više nije mogao obavljati te je imenovan za Počasnog urednika. U 12 godina tiskanja časopis je objavio 3323 stranice, a Zdravko Pavlić je svaku tiskanu riječ barem dvaput pročitao. Bio je ne samo urednik, već – zahvaljujući poznavanju hrvatskoga jezika – i jedan od jezičnih lektora časopisa. Veselio se redovitom izlaženju. Bio je svjestan da uređivanjem časopisa unapređuje hrvatsku ginekologiju i opstetirciju i otvara joj putove u međunarodnu komunikaciju.

Druga ljubav Zdravka je bila njegova obitelj. Oženio je Dubrovkinju Kiti, koja mu je rodila dvije kćerke, Ivanu i Adu, a one troje unučadi. Živio je u sretnome i skladnome braku, punom ljubavi i razumijevanja. Bio je dobri pape i nono, volio je svoju djecu i od njih bio voljen. Bio je voljen ne samo od svoje obitelji, već i od kolega te brojnih pacijentica, kojima je dao zdravlje i pomogao u stvaranju novih života. Nadimak »pape« je izašao izvan obitelji, u rodilištu u Petrovoj smo ga iz milja zvali »pape«.

Zdravko je imao i treću ljubav, svoju domovinu: onu širu, Hrvatsku, i onu užu Dubrovnik. Kad se, u jesen 1991. godine, agresija na Hrvatsku rasplamsala, u časopisu kojemu je bio glavnim urednikom, objavljuje svoju »Poruku glavnog urednika«, datiranu 30. rujna, koja je stigla na 1700 adresa diljem bivše države. U Poruci započinje: »U mojoj domovini Hrvatskoj bijesni krvavi, bezdušni, nesmiljeni, podli nečasni rat. Ruše se bolnice u Osijeku, Vukovaru, Vinkovcima, Pakracu, Gospiću. Dalje... Razaraju se dragocjeni spomenici kulture, pa i moj Dubrovnik. I završava... Sve dok vojska koja ruši moju domovinu i ubija njene građane, a koja nosi atribut »jugoslavenska«, savjest mi ne dopušta da i nadalje uređujem časopis koji nosi taj atribut«.

Prof. Pavlić je kroz 33 godine bio jednim od urednika, a 25 godina glavnim urednikom časopisa hrvatskih ginekologa i perinatologa. Časopis je bio mjesto ne samo objavljivanja izvornih i stručnih radova, već i promotor edukacije hrvatskih (i susjednih) ginekologa i perinatologa. Urednička zadaća prof. Pavlića nije bila laka, obavljao ju je predano. Uređivanje i izdavanje časopisa bila je njegova neponovljiva velika misija, koju je tako uspješno obavio. Može biti uzor mlađima koji dolaze.

Njegov stari časopis se bio ugasio, poniknuo je novi. Njegova Hrvatska je bila ranjena, ali je uskrsnula. Njegov voljeni Dubrovnik je bio oštećen, a danas je ljepši nego prije, doživljava svoju suvremenu renesansu. Zdravko Pavlić nikad nije prestao voljeti i uzdizati dubrovačku kulturu, umjetnost, znanost, liječničku tradiciju. Uvijek je bio ponosan što je bio zavičajan u Dubrovniku, hrvatskoj Ateni. I danas, nakon ispraćaja posmrtnih ostataka u Zagrebu 30. rujna i pokopa 3. listopada na Boninovu, počiva u miru Božjem u svom zavičajnom Dubrovniku.

Neka je Zdravku Pavliću, sveučilišnom nastavniku, istaknutom liječniku, piscu i uredniku, humanisti i domoljubu trajna hvala!

Prof. Ante Dražančić